

บทความวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นการสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

ธนวัฒน์ ปากหวาน

สาขาวิชา การวิจัยและพัฒนาการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

E-mail: thanawat1828@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีดัชนีประสิทธิผล(E.I.) ตามเกณฑ์ 2) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่สร้างขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่สร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่สร้างขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI)และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มทดลองได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected) จำนวน 5 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2) แบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล(Effectiveness Index : E.I.)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอไรท์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, เทคนิคฟลอไรท์, การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน, กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์, การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น, การสื่อสาร, การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์, เด็กออทิสติก, ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

Received: March 20, 2021, Revised April 9, 2021, Accepted April 4, 2021

The development instructional package for learning activities by using floortime through the local play and group process, effectively towards the interaction with others, communication, desirable behavior for autisms early intervention class, special education center of mukdahan

Thanawat Pakwan

Degree Educational Research and Development The Master of Education Degree

Sakon Nakhon Rajabhat University

E-mail: thanawat1828@hotmail.com

Abstract

The purposes of this study were to: 1) develop the instructional package of learning activities by using Floortime through local play and group process; the effectiveness index is at standard level. 2) Develop the ability of interaction with others, which learning the instructional package of learning activities by using Floortime through local play and group process for Autisms early intervention, after studying was higher than before studying. 3) Develop the communication ability via the instructional package of learning activities by using Floortime through local play and group process for Autisms early intervention, after studying was higher than before studying. 4) Develop the desirable behavior by using Floortime through local play and group process for Autisms early intervention, after studying was higher than before studying.

The participants of this studies were the 5 Autisms who join early intervention class (E.I.) in Mukdahan Special Education Center academic year 2018. To select the 5 Autisms, the author uses the Purposive Selected method. The instruments of the research were 1) the instructional package of learning activities by using Floortime through local play and group dynamics for Autisms early intervention. 2) The assessment of the development of the Autisms consisting of 3 abilities 1) Interaction ability 2) communication 3) Desirable Behavior. The data analysis were mean, percentage, standard deviation, effectiveness index.

The results of the study were as follows:

1. The effectiveness index of the instructional package of learning activities by using Floortime through local play and learn, group process, effectively towards interaction with others, communication, desirable behavior for Autisms early intervention, after studying was higher than before studying statistically significant at 0.79 level.

2. The ability of interaction with others which learning the instructional package by using Floortime through local play and group process for the Autisms early intervention, after studying was higher than before studying statistically significant at 0.5 level.

3. Communication ability which learning the instructional package by using Floortime through local play and group process for the Autisms early intervention, after studying was higher than before studying statistically significant at 0.5 level.

4. The ability of desirable behavior which learning the instructional package by using Floortime through local play and group process for the Autisms early intervention, after studying was higher than before studying statistically significant at 0.5 level.

Keywords: The instructional package for learning activities, Floortime, local play and learn, group process, communication, and desirable behavior for Autisms early intervention.

คำขอบคุณ : งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการวิจัยและพัฒนาการศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสองหรือให้ประชาชนได้รับ การศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน (หน้า 14 เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก ราชกิจจานุเบกษา 6 เมษายน 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดสอง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2558 : อัดสำเนา) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 ระบุว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2558 : อัดสำเนา)

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพ หากคนส่วนใหญ่ในประเทศมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในที่สุด และจากการเปลี่ยนแปลงทางกระแสสังคมที่รวดเร็ว รัฐตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติในทุก ๆ ด้าน ด้วยการวางรากฐานการศึกษาให้มั่นคง รัฐต้องจะต้องพัฒนาคนให้พร้อมที่จะเผชิญกับวิถีชีวิต และให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยส่วนร่วมในอนาคต สังคมปัจจุบันตั้งเร่งการพัฒนาคุณภาพคนทุกคนโดยให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข (พัชร จิวพัฒนกุล. 2550 : 33 อ้างอิงใน อัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล. 2552 : 1)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้เด็กปกติก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย การศึกษาที่จัดให้จะต้องเหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของเด็ก จึงจะทำให้เด็กได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการศึกษา (ผดุง อารยวิญญู. 2542 : 17) และถือว่าเป็นความจำเป็นที่ต้องสนองตอบความต้องการของนักเรียนที่มีความพิการเฉพาะด้านรวมทั้งนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือความคิดสร้างสรรค์สูงนั้นก็ เป็นความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน เราเชื่อว่านักเรียนพิการ และผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงมีสิทธิทางการศึกษา ซึ่งจะทำให้เขาพัฒนาความสามารถได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ถ้าหากนักเรียนมีความต้องการพิเศษ แผนการเรียนรู้จะต้องถูกปรับและทำเป็นพิเศษเพื่อสนองตอบความต้องการนั้น ๆ ระบบการศึกษาของชาติ ควรดัดแปลงบริการและโปรแกรมทางการศึกษาที่มีอยู่เพื่อให้การสนองตอบความต้องการนี้เป็นไปได้ นอกจากนั้น การวางแผนการศึกษา ควรเน้นความแข็งแกร่งด้านการเรียนรู้และความสามารถ ส่วนการตีตราเรื่องความพิการควรต้องหลีกเลี่ยงให้มากที่สุด เด็กและเยาวชนควรได้เรียนในชั้นเรียนปกติเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่สุดในการพิจารณาวางแผนทุกเรื่องนั้นควรเป็นไป เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา สังคมหรือสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง (Gearheart, Weishahn, & Gearheart, 1996 : 21-2) การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นระบบของการบริการ ที่ช่วยให้เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าหรือมีความบกพร่อง ได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐาน และทักษะใหม่ที่มีผลต่อพัฒนาการในช่วง 3 ขวบปีแรกของชีวิต เช่น ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสื่อสาร ด้านสังคม การช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น รวมถึงการบริการที่ตอบสนองความต้องการจำเป็น เช่น การให้บริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกการให้บริการคำปรึกษา และฝึกฝน การเลี้ยงดูแก่ครอบครัว การให้บริการทางการแพทย์ การให้บริการทางโภชนาการ และการฟื้นฟูอื่นๆ เป็นต้น (Center for Parent Information and Resources, 2014) สำหรับประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 3 ระบุว่า การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา 5

กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษาระบบและรูปแบบการศึกษาโดยให้คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล จากกฎหมายข้างต้น จะเห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แม้จะไม่ได้กำหนดอายุชัดเจน แต่เน้นให้จัดบริการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ทั้งในด้านการให้การศึกษา การได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จึงกล่าวได้ว่าการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นระบบบริการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก การช่วยเหลือครอบคลุมในการพัฒนาเด็ก ซึ่งการพัฒนา เด็กในช่วงวัยเริ่มต้นมีความสำคัญที่สุด เพราะช่วยให้เด็กได้รับการช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการ ในช่วงสำคัญ ของชีวิต ที่จะเป็นตัวชี้ถึงความสำเร็จในอนาคต อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือเมื่อแรกพบความพิการ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ในวัยแรกเริ่มก็เป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อป้องกันปัญหาการพัฒนาของวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มครอบคลุมในเรื่องที่แตกต่างกัน ทั้งด้านการศึกษา สุขภาพ อาชญากรรม ที่จะอยู่ในรูปแบบของโปรแกรมพ่อแม่สำหรับแม่ที่ตั้งครรภ์ และคู่มือหรือพฤติกรรมในชั้นเรียนของวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องในอาชญากรรม เนื่องจากเด็กและครอบครัวได้รับประสบการณ์ที่เป็นปัญหาทั้งหมด การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจำเป็นต้องใช้กลวิธีแบบองค์รวมในหลายระดับในลักษณะเป็นความร่วมมือกัน เพื่อจัดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ (Early Intervention Foundation, 2015) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการประเทศนิวซีแลนด์ได้นิยามการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มด้านการศึกษาพิเศษว่า เป็นการให้การช่วยเหลือแก่บุคคลที่ไม่ได้รับการตอบสนองในบริบทปกติซึ่งไม่มีการสนับสนุนเป็นพิเศษในวัยแรกเริ่ม จนถึงวัยเรียนทั้งที่บ้านหรือครอบครัวที่เป็นความต้องการจำเป็นในด้านความบกพร่องทางร่างกาย ประสาทสัมผัส การเรียนรู้หรือการสื่อสารที่ล่าช้า ความบกพร่องด้านสังคม อารมณ์ หรือพฤติกรรมหรือความบกพร่องอื่น ๆ ร่วมกัน (Education Counts, 2007) กล่าวโดยสรุป การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เป็นระบบการบริการที่จัดให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องหรือเป็นกลุ่มเสี่ยง ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ รวมทั้งวัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งการช่วยเหลือและการป้องกัน ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล โดยอาศัยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตรงตามเป้าหมายเด็กพิการแต่ละคนมีศักยภาพ หากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยวิธีการที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล เด็กพิการจะสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพ ต้องได้รับความเข้าใจและการช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดังนั้นการช่วยเหลือเด็กพิการตั้งแต่แรกเริ่ม จึงมีความสำคัญยิ่งผู้ปกครอง ครู อาสาสมัครเพื่อเด็กพิการหรือบุคคลทั่วไป หากมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการก็จะสามารถให้การช่วยเหลือเด็กพิการได้ถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เป็นกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีปัญหาความบกพร่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งต้องมีการประเมินศักยภาพเบื้องต้น สภาพความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นต่อไป การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง การปฏิบัติการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนร่วมกันระหว่างผู้ปกครองที่มีความรู้กับครูผู้สอน ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือ ทั้งนี้โปรแกรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 :

14)

ออทิสติก (Autism หรือ Autistic Disorder) มาจากคำว่า “Auto” หรือ “Self” แปลว่า “ตัวเอง” ทางแพทย์ถือว่า ออทิสซึมเป็นภาวะความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างรุนแรง (เพ็ญแข ลิ้มศิลา. 2541 : 19 อ้างอิงใน พุทธิพงษ์ เพชรรัตน์. 2552 : 1) ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งด้านภาษา การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและพฤติกรรม ออทิสติกหรือออทิสซึม เป็นความผิดปกติที่พบได้ตั้งแต่วัยก่อน 30 เดือน วงการแพทย์รู้จักโรคออทิสซึม (autism) เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2486 เมื่อลีโอ แคนเนอร์ (Leo Kanner) แห่งโรงพยาบาลจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins) ในสหรัฐอเมริกาได้รายงานผลการศึกษาลูก 11 คนว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนเด็กทั่วไป เช่น ชอบอยู่คนเดียว ชอบทำอะไรซ้ำ ๆ จากการวิจัยเชื่อกันว่า มีความผิดปกติบางอย่างที่ในสมองของเด็กกลุ่มนี้ ส่วนอะไรที่เป็นตัวการและเกิดปัญหาอยู่ตำแหน่งใดในสมองนั้น ยังอยู่ระหว่างการศึกษาและการวิจัยอยู่ แต่เท่าที่มีการวิจัยออกมาพบสาเหตุของโรคมียังได้ 3 รูปแบบ สาเหตุแรกเกิดจากมีพยาธิสภาพที่ผิดปกติในสมองจึงเป็นเหตุให้เกิดอาการเฉพาะออกมาซึ่งจะพบอาการออทิสติกร่วมกับเด็กที่มีเนื้อสมองอักเสบในวัยทารก ในเด็กที่เกิดจากแม่ที่เป็นหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ หรือในเด็กที่ขาดอากาศขณะคลอดเมื่อสาร ซีโรโทนินสูงกว่าเด็กคนอื่น บางรายอาจพบความผิดปกติชัดเจนจากการตรวจเอกซเรย์พิเศษที่ระบบประสาท สาเหตุต่อมา คือ ไม่มีพยาธิที่ชัดเจน แต่มีผลกระทบต่อการทำงาน ของสมองโดยผ่านทางสารเคมีที่มีระดับผิดปกติ สาเหตุสุดท้ายเกิดจากกรรมพันธุ์ ซึ่งภาวะอาการออทิสติก เกิดได้กับเด็กทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรม และทุกสภาพครอบครัว (Pieranglo. 2003 : 91 ; อุมพร ตรังคมสมบัติ. 2545: 12-19) โดยจะมีความบกพร่อง คือ ภาษา ด้านการเล่น ด้านความสัมพันธ์บุคคลรอบข้าง มีความผิดปกติทางพฤติกรรมหรือมีความล่าช้าในด้านพัฒนาการทางสังคม การสื่อสารความหมาย การพูด การใช้ภาษา จิตนาการ และมีพฤติกรรมซ้ำๆ (Nurcombe; et al. 2000 : 547 อ้างอิงใน พุทธิพงษ์ เพชรรัตน์. 2552 : 1)

ลักษณะของเด็กออทิสติก มี 3 ด้าน (ชาติวี วิรุทธชาติ. 2546 : 43) คือ 1) ด้านพัฒนาการทางภาษาที่มีความบกพร่องการสื่อสารซึ่งเป็นความบกพร่องทั้งด้านการใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การสื่อสาร ความหมาย การใช้ภาษา เด็กจะมีความล่าช้าทางภาษาและการพูดในหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้เลยหรือพูดได้บ้างแต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม บางคนจะมีลักษณะการพูดแบบเสียงสะท้อน หรือพูดเลียนแบบทวนคำพูด หรือพูดซ้ำแต่ในเรื่องที่ตนเองสนใจ การใช้ภาษาพูดมักจะสลับสรรพนาม ระดับเสียงที่พูดอาจจะมีผิดปกติ บางคนพูดอาจจะมีผิดปกติ บางคนพูดในระดับเสียงเดียว 2) ด้านพัฒนาการทางสังคม มีความบกพร่องด้านปฏิสัมพันธ์สังคม เด็กมีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่สบสายตา ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้ากิริยาท่าทาง จึงไม่สามารถผูกสัมพันธ์กับใคร เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานกับใคร มักจะอยู่ในโลก ของตนเอง 3) ด้านพฤติกรรมผิดปกติ คือ พฤติกรรมซ้ำๆ และเปลี่ยนแปลงได้ยาก มีลักษณะทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่บกพร่อง เด็กออทิสติกจะมีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผิดปกติ เช่น เล่นมือ โบกมือไปมา หรือหมุนตัวไปรอบๆ กระตือรือร้น โยกตัว ยึดติดไม่ยอมเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบ หมกมุ่นติดสิ่งของบางอย่าง เด็กบางคนแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะอาละวาดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ดื้อ (DSM-IV, 1994 ; Graziano. 2002 : 23-28 อ้างอิงใน พุทธิพงษ์ เพชรรัตน์. 2552 : 2)

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษ ที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม กลุ่มเด็กออทิสติก ที่เข้ารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร เด็กออทิสติก อายุระหว่าง 4-5 ขวบ พบว่า มีพัฒนาการล่าช้าหรือมีพัฒนาการไปในทางถดถอย แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะแปลก ๆ อาจหลีกเลี่ยงการมองเห็น มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยิน การแตะสัมผัสหรือความเจ็บป่วยในลักษณะที่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป หรือไม่แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบใด ๆ ต่อสิ่งเร้าที่กล่าวแล้ว แสดงอาการสนใจต่อตนเองหรือกระตุ้นตนเองโดยไม่ให้ความสนใจต่อสิ่งเร้าอยู่รอบตัว มีปัญหาทางการพูดและภาษา ไม่สามารถแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบต่อผู้อื่น สิ่งของหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่แสดงพฤติกรรมต่างไปจาก เด็ก

ปกติ พฤติกรรมดังกล่าวอาจ ได้แก่ แสดงท่าทางคล้ายเด็กหูหนวก นั่นคือไม่แสดงปฏิกิริยาต่อเสียงที่ได้ยิน มีปัญหาในการเล่นหรือการแสดงปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ต่อต้านการเรียนหนังสือ ไม่กลัวสิ่งที่เป็นอันตราย แสดงพฤติกรรมในลักษณะเดิม ซ้ำ ๆ กัน เด็กออทิสติกมีพฤติกรรมบางอย่างที่แตกต่างไปจากเด็กปกติอย่างเห็นได้ชัด พฤติกรรมของเด็กที่พบบ่อยได้ ได้แก่ ใช้มือป้องหูเพื่อฟังเสียง จ้องมองวัตถุหรือสิ่งของเป็นเวลานาน ไม่มองหน้าครู หรือผู้ที่พูดด้วยมีปัญหาในการเคลื่อนไหว เช่น เดินไม่ตรง มีปัญหาในการใช้นิ้ว เช่น จับดินสอไม่ได้ นั่งโยกตัวติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ แกว่งแขน หรือเคลื่อนไหวว้าวะส่วนใดส่วนหนึ่งติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ มีความสนใจสั้น ไม่มีสมาธิในการเรียน เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่มีเพื่อน มีท่าทางซึม หงอยเหงา ต้องการความรัก การประคบประหงมจากครู ผู้ปกครองบางรายให้กอด จับมือ และจะทำร้ายตัวเองบ้าง เช่น การให้มือทุบศีรษะ การทิ้งตัวลงกับพื้น กรีดร้องโวยวาย การทำร้ายเพื่อน เป็นต้น

การบำบัดแบบฟลอร์ไทม์ เกิดจากแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ภาษา สติปัญญา อารมณ์ และทักษะทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2) สมรรถนะของเด็กมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้สิ่งเร้า การประมวลข้อมูล และการวางแผนการสั่งการกล้ามเนื้อ และ 3) พัฒนาการของเด็กแต่ละด้าน จะต้องสอดคล้องกัน การบำบัดแบบฟลอร์ไทม์ ประกอบด้วยวิธีการสำคัญ 3 วิธี คือ 1) ฟลอร์ไทม์ เป็นการส่งเสริมส่งเสริมพัฒนาการที่บ้าน 2) การแก้ปัญหาทั้งเป็นระบบที่บ้าน แบ่งเป็น (1) การฝึกเพื่อแก้ไขความบกพร่องของสมอง ได้แก่ การเล่นที่มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขความบกพร่องพื้นฐานของสมอง ในเรื่องระบบรับรู้และสั่งการกล้ามเนื้อ (2) การฝึกและสอน ได้แก่ การฝึกทักษะการช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวันและการแก้ไขปัญหายุติกรรม เช่น การควบคุมอารมณ์ การกินยาก นอนยาก รวมทั้งการช่วยเหลือคลายความกลัวและกังวล เป็นต้น 3) การฝึกอย่างเป็นระบบ คือ การทำกิจกรรมบำบัด เพื่อช่วยปรับสมดุล (บูรณาการ) ของระบบการรับรู้ (sensory integration, SI) เพิ่มประสิทธิภาพของการประมวลข้อมูลผ่านการมองเห็น และระบบสั่งการกล้ามเนื้อ ฟลอร์ไทม์ หมายถึง ช่วงเวลาพิเศษที่สมาชิกในครอบครัวใช้ส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กในบรรยากาศที่รู้สึกได้ถึงความปลอดภัย เป็นสุข สนุกและปลอดภัย ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการแต่ละขั้นสมบูรณ์และก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้ความสนใจและอารมณ์ของเด็กเป็นเครื่องนำทาง เพื่อให้เด็กไว้วางใจ และอยากสื่อสาร รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ ระบบการรับรู้ข้อมูล และการวางแผนสั่งการ กล้ามเนื้อของเด็กแต่ละคน

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะของเด็กออทิสติกสามารถจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงทางสังคมนั้น สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การเล่นแบบรายบุคคล การเล่นแบบเป็นกลุ่ม กิจกรรมดนตรี กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ วิธีเรื่องราวทางสังคม แบบตัวอย่าง เพื่อนคู่หู ศิลปะ เป็นต้น วราลี โกศัย (2540 : 22) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่นแบบร่วมมือที่มีต่อพัฒนาการทางสังคมว่าช่วยให้เด็กเกิดทักษะในการสื่อสารการเข้าสังคม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ประกอบกับวิธีการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือ ตามที่ สลาวัน (ปรายแก้ว แปรโคสูง, 2541 : 32 ; อ้างอิงจาก Slavin, 1987 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะนำไปใช้กับการสอนแบบใดก็ได้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และบทเรียนนั้นๆ โดยจัดว่า เป็นกลุ่มภายในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายร่วมกัน และมีพฤติกรรมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ ครูสามารถจัดผู้เรียนให้เป็นกลุ่มๆ กลุ่มละประมาณ 5-9 คน โดยผู้เรียนทุกคน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม (สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2536 : 3) สอดคล้องกับที่ดิมีโล (Dimillo, 2004 : 130-134) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning : CL) ว่าเป็นโปรแกรมที่โรงเรียนยอมรับอย่างแพร่หลาย มีหลักฐานยืนยันว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นประโยชน์และมีความน่าสนใจที่นำมาใช้กับวงการศึกษายุคใหม่ การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถใช้ในการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สภาพห้องเรียนจะเต็มไปด้วยความกระตือรือร้น

เด็กปฐมวัยได้รับการกระตุ้นให้กิจกรรมแบบร่วมมือกับกลุ่มเพื่อนอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นผ่านกิจกรรมกลุ่ม สำหรับการใช้กิจกรรมแบบร่วมมือกับเด็กพิเศษ พบว่า 75% ของเด็กเรียนรู้ในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน (ปิยะลักษณ์ พุกษะวัน. 2550 : 322)

การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านเป็นเกมประเภทหนึ่งที่มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมสืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เด็กได้เรียนรู้และฝึกพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เป็นภูมิปัญญาที่ชนรุ่นหลังสมควรอนุรักษ์ไว้ การเล่นพื้นบ้านเป็นการเล่นที่สนุกสนาน ไม่มีกติกาซับซ้อน สามารถใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น และเป็นโยชน์ต่อการเคลื่อนไหว และออกกำลังกายของเด็ก ก่อให้เกิดความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว ฝึกความอดทน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกการสังเกต มีปฏิสัมพันธ์ทางบวกและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ พระพงศ์ บุญศิริ (2536) กล่าวว่า การเล่นของเด็ก เป็นการแสดงออกของการคิดทางด้านการเลียนแบบ (imitative) ด้านจินตนาการ (Imaginative) และการเล่นของเด็กยังมีผลต่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกาย การฝึกใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย การพัฒนาทักษะทางกลไก การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย การพัฒนาจิตใจ สังคม และอารมณ์ ชัยเรืองศิลป์ (2538) กล่าวว่า การเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าแก่เด็ก สามารถสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักการแบ่งปัน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้ที่จะเป็นผู้นำและผู้ตาม อีกทั้งการเล่นพื้นบ้านสามารถฝึกได้หลายด้าน เช่น ทักษะการคิดที่มีเหตุผล ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น การปลูกฝังเด็กไทยให้ได้รับการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายผ่านกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย จึงเป็นการสืบทอดความเป็นไทยตามวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนกลุ่มเด็กออทิสติก จึงสนใจที่จะนำรูปแบบการบำบัดแบบฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กออทิสติกได้รับประสบการณ์ตรงและเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กออทิสติก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ตามเกณฑ์
2. เพื่อพัฒนาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่สร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. เพื่อพัฒนาด้านการสื่อสาร ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
4. เพื่อพัฒนาด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาของเด็กออทิสติก หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 คู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 แนวทางการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความ

ต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เทคนิคฟลอร์ไทม์ การเรียนรู้เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และการเรียนรู้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยืดหยุ่น สอนซ้ำย้ำทวน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามขั้นตอนในการบูรณาการกิจกรรมตามรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบแผนของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลอง รูปแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังเรียนการทดลอง (Random One Group Pretest-Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตน์ และ งามอาจ นัยพัฒน์, 2551, หน้า 44) ปรากฏในตาราง 3 ดังนี้

กลุ่ม	ก่อนเรียน	ตัวแปรอิสระ	หลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มทดลอง

T₁ แทน การประเมินก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

T₂ แทน การประเมินหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

X แทน การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI)และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected) ซึ่งมีวิธีการคัดเลือก ดังนี้

1. ขออนุญาตผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. เป็นเด็กออทิสติก ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสซึม
3. ประเมินความสามารถพื้นฐานตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์

การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ที่พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นฐานและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) จำนวน 5 แผน สัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก จำนวน 1 ฉบับ แยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ 2) ด้านการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จำนวน 9 ข้อ ใช้ประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก โดยการสังเกตพฤติกรรมขณะก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ทั้ง 5 กิจกรรม ประเมินทั้งหมด 5 ครั้ง ตามรายการพัฒนาการเด็กออทิสติก ทั้ง 3 ด้าน

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์

2. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้ปกครอง นักเรียนที่เลี้ยงเด็กพิการ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทราบถึงวิธีการทดลอง การปฏิบัติตัวของนักเรียน และรายละเอียดการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการวัดผลก่อนเรียนด้วยแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล ทั้ง 5 ราย ก่อนการเรียนทดลอง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ด้านที่ 5 พฤติกรรมภาวะออทิสซึม (Autism and PDDs) พัฒนาโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจและผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ชาวนวฤทธิ์ พรหมกุล จำนวน 3 องค์ประกอบ คือ การสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ พฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ และสังคม จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้จากผลการสัมภาษณ์และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล ทั้ง 5 ราย ก่อนการเรียนทดลอง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales :ADHD/LD/Autism (PDDs) ด้านที่ 5 พฤติกรรมภาวะออทิสซึม (Autism and PDDs)

5. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 กิจกรรม สัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละ 5 กิจกรรมใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ในขณะทดลองและหลังการทดลอง เป็นระยะเวลา 1 เดือน จะมีการประเมินแต่ละกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม จนครบ 5 เดือนหลังจากที่ทำการทดลองครบ ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

6. หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดผลหลังเรียนด้วยแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

7. ผู้วิจัยทำการตรวจให้คะแนนแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้คะแนนประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติกครั้งสุดท้ายเป็นตัวตัดสิน

8. ผู้วิจัยได้รวบรวมคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ร้อยละ (Percentage) และข้อมูลเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. สมมติฐานข้อ 1 ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 0.85 ด้านการสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 0.75 และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. สมมติฐานข้อ 2 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น และ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่มการเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่นปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยการกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การสบตากับผู้อื่น นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และ 3) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง ทำได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และนักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 3) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทาง

กาย) คือ การสบตากับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉิมา อ่อนน้อม. (2549). ผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยต่อการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย. การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย 2) เปรียบเทียบการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จำนวน 30 คน แบบ แผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย 2) แบบประเมินการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาสัมพันธภาพสูงขึ้นในทุกๆ ด้าน 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาสัมพันธภาพสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรรัตน์ ไหมอ่อน (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเข้าสังคม ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับผู้อื่น ด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม ด้านการช่วยเหลือ และด้านการยอมรับผู้อื่น ของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย อายุ 3 - 5 ปี จำนวน 2 คน ที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอนุบาลเรวดี พัทลุง ซึ่งได้มาโดยวิธีแบบเจาะจง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 10 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 40 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติก และแบบบันทึกพฤติกรรม การเข้าสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และจากการบันทึก วิดีทัศน์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลัง การทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ผลการวิจัยดังนี้ 1) ผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติพบว่า เด็กมีพัฒนาการการเข้าสังคมดีขึ้น เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับผู้อื่น มีทักษะในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากขึ้น รู้จักการรอคอย การช่วยเหลือ และยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายในห้องเรียน 2) ผลจากการบันทึกพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า พัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง โดยลักษณะทั่วไปเด็กมีพฤติกรรมการเข้าสังคมมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายในห้องเรียน เด็กแสดงออกพฤติกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ พูดคุยกับผู้อื่น ลดพฤติกรรมความดื้อรั้น ความก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น แสดงความเป็นเพื่อน และเคารพกฎกติกาของกลุ่มเพื่อน 3) ผลจากการบันทึกวีดิทัศน์ พฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า พัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางสังคมดีขึ้น เริ่มรู้จักคบเพื่อน และเล่นกับเพื่อนได้การเล่นกับเพื่อนบางครั้ง จะมีการแยกเพศกันบ้างในระยะแรก ๆ เด็กเริ่มปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเองได้ เช่น ยอมรับฟังเพื่อนๆ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนได้ เด็กเริ่มมีจินตนาการในการเล่นสามารถเล่นเลียนแบบชีวิตจริง เช่น เล่นขายของเล่นหมอกับคนไข้ เล่นครูกับนักเรียน เป็นต้น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ 4) เด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน มีพฤติกรรมการเข้าสังคมสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. สมมติฐานข้อ 3 การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอรั่มร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้

1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประมอ หวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นนักเรียน คนที่ 2 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประมอ หวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น และ 2) รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดง สิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประมอ หวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2) รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ และ 2) รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประมอ หวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประมอ หวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบและ 2) รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ สงนวน (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่สามารถส่งเสริม พฤติกรรมทางด้านสังคมในทางที่ดีให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านกับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบปกติกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 44 คนจาก 2 ห้องเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนบ้านพราน ตำบลพราน อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน และแบบสังเกตทักษะทางสังคมมี 6 ด้าน คือ การแสดงออกทางอารมณ์ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ตนเอง การแสดงออกทางสังคม ความไวในการรับรู้ทางสังคม และการควบคุมทางสังคม สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ ในการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t - test (Dependent Samples) และ Hotelling's T2 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) เด็ก

ปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมีทักษะทางสังคมทั้ง 6 ด้านหลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้น อยู่ในระดับ ดี และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมีทักษะทางสังคมทั้ง 6 ด้าน สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสรุปครูผู้สอนได้ระดับปฐมวัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านสำหรับพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เพื่อให้มีทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับวัยต่อไป 4. สมมติฐานข้อ 4 การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การทักทาย การไหว้ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การขอบคุณและ 3) รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่นจากคนอื่น นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วยการขอของเล่นจากคนอื่น และการขอบคุณนักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่นและการขอบคุณ และ 3) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การรอคอย การขอของเล่นจากคนอื่น นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณนักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนความสามารถอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ และ 3) รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย) คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การขอของเล่นจากคนอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของมณี ผ่านจันทาร (2545) ได้ทำวิจัย เรื่อง การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าก่อน การทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนโตมีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนเล็ก 4) เด็กปฐมวัยที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบแอนาไลติก (Analytic) มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่า

เด็กปฐมวัยที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบโกลบอล (Global) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะสไตล์การเรียนรู้กับการจัดกิจกรรมเท่านั้น ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรตระหนักถึงความสำคัญ โดยการหาวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กปฐมวัยในโอกาสต่อไป ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของหรรษา องค์กร (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับพฤติกรรมการรอคอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมการรอคอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่น กรณีศึกษาเป็นเด็กชาย อายุ 5 ปี จำนวน 1 คน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเด็กออทิสติก ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านศรีชัย ระดับชั้นอนุบาล 1 ในห้องเรียนคู่ขนานและเรียนในระบบเชื่อมต่อด้านกิจกรรมทางสังคมผู้ศึกษาใช้แผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ A-B-A ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อปรับพฤติกรรมการรอคอย 2) แผนการสอนเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย กิจกรรมการเล่น 10 แผน 3) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่ในการรอคอยลำดับก่อน-หลัง 4) แบบบันทึกพฤติกรรมหลังการสอน และ 5) เครื่องบันทึกวิดีโอ ผลการศึกษพบว่า กรณีศึกษามีพฤติกรรมการรอคอยขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเพื่อนดีขึ้น กล่าวคือ กรณีศึกษามีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ 1) คำมัธฐานพฤติกรรมเดิหนือออกจากกิจกรรมก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 4 2) คำมัธฐานพฤติกรรมแย่งเพื่อนเล่นในขณะที่ยังไม่ถึงลำดับของตนเองก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 3 แสดงให้เห็นว่าการทดลองประสบผลสำเร็จ เนื่องจากกรณีศึกษามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยมีความสนใจในการร่วม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เกิดจากการพบปัญหาทางการเรียนการสอน โดยเฉพาะทักษะ ทางสังคมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการต่อยอดพัฒนาการด้านต่างๆ ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ การสร้างและรักษาปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเล่น ได้แก่ การเล่นคนเดียว การรับรู้ ได้แก่ การเล่นเป็นกลุ่มการปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิตได้ ได้แก่ การปฏิบัติตนในสังคม การเข้าคิว ร่าเริง แจ่มใส มีความสุขและมีความสุขที่ติดต่อกับตนเองและผู้อื่น สนใจต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ สื่อสารด้วยภาษาหรือวิธีการอื่นได้ มีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันได้เต็มศักยภาพ ผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมการเล่นพื้นบ้านภูมิปัญญา สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้มีการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านภูมิปัญญา กระตุ้นพัฒนาการเด็กออทิสติก ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. การนำชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถกำหนดเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนทั้งด้านวิชาการและการพัฒนาผู้เรียนในทักษะอื่น ๆ ที่เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Study) ผ่านการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริง
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านอื่นๆ เช่น ด้านดนตรี บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม ด้วยการจัดกิจกรรมผ่านการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริง
3. ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจ สามารถนำ ชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ไปใช้ควรศึกษาเพิ่มเติมและจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลที่เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษารูปแบบกิจกรรมชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับเด็กพิการกลุ่มอื่นที่มีลักษณะของสภาพปัญหาที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กพิการ แต่ละกลุ่มระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กพิการแต่ละกลุ่มระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อให้กิจกรรมเสริมสร้างทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กพิการ ที่มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพลศึกษา. (2558). กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กพิการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักนันทนาการ.
- กิ่งแก้ว ปาจริย. (2553). คู่มือการพัฒนาเด็กออทิสติกแบบองค์รวม(เทคนิค DIR/ฟลอร์ไทม์). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พิมพ์สี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ต
- ปอเรชั่น จำกัด.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ : แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสชิฟ จำกัด.
- ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์. (2556). ระเบียบวิธีวิจัย หลักการและแนวคิด เทคนิคการเขียนรายงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด.
- ด้อยติง. (2559). เล่นสนุก เล่นแบบไทย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ พระธานี. (2554). ออทิสซึม : การสอนพูดและการรักษาบำบัดแบบสหสาขาวิทยาการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มณี ผ่านจันท. (2545). การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ. (2554). ดอกแก้วกลยา ขวมน้องเล่น “ของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กพิการ” เล่มที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ปันโต พับลิชชิ่ง ในเครือบริษัท ปันโต ครีเอชั่น จำกัด.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2548). การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ. เอกสารประกอบการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปัทมมา บันเทิงจิต. (2548). การศึกษาทักษะทางสังคมด้านการเล่นกับเพื่อนของเด็กออทิสติก โดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยประกอบกับการสื่อด้วยภาพ. สารนิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541). ทฤษฎีและเทคนิค : การปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558. (อัดสำเนา).

คู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558. (อัดสำเนา).

แนวทางจัดกิจกรรมตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558. (อัดสำเนา).

ศิริพร เลิศพันธ์. (2548). ผลการพัฒนาทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่น พื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อัจฉิมา อ่อนน้อม. (2549). ผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยต่อการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.